

นโยบายสนับสนุนการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) มีนโยบายในการบริหารจัดการสวนป่าในสังกัดจำนวน ๒๔๕ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๑.๒ ล้านไร่ ให้ได้รับการรับรองการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากลแต่เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ อ.อ.ป. จึงจัดลำดับความสำคัญในการขอการรับรองตามความต้องการผลิตภัณฑ์ไม้ คือ สวนป่าไม้สัก สวนป่าไม้ยางพารา และสวนป่าไม้ยูคาลิปตัส ตามลำดับ อย่างไรก็ตามสวนป่าทั้งหมดของ อ.อ.ป. ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของ อ.อ.ป. แล้ว ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวยึดหลักความยั่งยืนใน ๓ องค์ประกอบ ที่มีความสำคัญเท่าๆ กัน คือความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ความยั่งยืนด้านสังคม และความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับมาตรฐานสากล ซึ่งในขั้นตอนการขอการรับรอง อ.อ.ป. ยินดีปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์ของมาตรฐาน ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ตรวจรับรองอย่างจริงจัง

๑. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๑ ความยั่งยืนด้าน ชีววิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพ

อ.อ.ป. บริหารจัดการสวนป่าให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและด้านชีววิทยา (Environmental and Biological Sustainability) ในพื้นที่สวนป่า โดยการกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ในสวนป่า อย่างน้อยร้อยละ ๕ ของพื้นที่สวนป่าทั้งหมด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆ ตามศักยภาพสวนป่า เช่น พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank) พื้นที่แนวเขตป้องกันรอบนอก (Buffer Zone) เป็นแนวกว้าง ประมาณ ๑๐ - ๒๐ เมตร พื้นที่ที่มีการฟื้นตัว เป็นป่ากึ่งธรรมชาติ/ป่าธรรมชาติ (Semi-natural Forest) พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area) รวมไปถึงการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ต้นไม้ (Eternity Trees) ส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า การปลูกไม้ในสวนป่ากำหนดให้ปลูกต้นไม้ให้มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ (Heterogeneous Stand) ปลูกต้นไม้ให้มีความแตกต่างในชั้นอายุไม้ (Uneven Age Stand) ปลูกต้นไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (Native Species) เป็นอันดับแรก หลีกเลี่ยงการปลูกพันธุ์ไม้ต่างถิ่น (Exotic Species) การปลูกสร้างสวนป่า จะต้องไม่บุกรุกทำลายพื้นที่ที่เป็นป่าธรรมชาติ ควรเป็นพื้นที่ที่ผ่านการทำไร่เลื่อนลอย (Shifting Cultivation) ของราษฎรมาก่อน หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หากจำเป็นต้องใช้ ผู้ใช้ต้องมีความรู้และใช้อย่างถูกต้อง มีระบบการจัดเก็บ และทำลายขยะ

สารเคมีอย่างถูกวิธี สามารถปฐมพยาบาลผู้ได้รับสารเคมีได้ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม

๑.๒ การล่าสัตว์และการดักจับสัตว์

อ.อ.ป. มีนโยบายในการป้องกันควบคุมการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ ในพื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า เช่น ห้ามล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันไว้ ห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Endangered) เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable) ถูกคุกคามและหายาก (Threatened and rare) ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในฤดูกาลผสมพันธุ์ ฤดูวางไข่ และช่วงการเลี้ยงลูกอ่อน ไม่ส่งเสริมให้มีการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ในพื้นที่สวนป่า ห้ามใช้ระเบิดไฟฟ้า สารเคมี และอาวุธปืนในการจับปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ

๑.๓ การสนับสนุนการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

อ.อ.ป. มีนโยบายให้การสนับสนุนด้านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสวนป่า เช่น ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination) เพื่อหาแนวทางป้องกันหรือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้น จากการดำเนินงานของสวนป่าโดยสวนป่าดำเนินการเอง หรือร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของประเทศไทย สนับสนุนองค์กรการศึกษาต่างๆ ศึกษาพัฒนาแนวทางป้องกัน ต้นเหตุของผลกระทบและแก้ไขความเสื่อมลงของสิ่งแวดล้อม ศึกษาและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะดินและน้ำ เช่น วางแปลงถาวรเพื่อติดตามศึกษาการพังทลายของดิน สร้างแนวกันชะลอน้ำ ปลูกพืชคลุมดิน

๒. นโยบายด้านสังคม

๒.๑ ความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น

อ.อ.ป. กำหนดให้สวนป่ามีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนท้องถิ่น พัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างครบวงจร จำหน่ายผลผลิตจากสวนป่าในราคาที่เป็นธรรมเพื่อสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ชุมชนท้องถิ่นได้รับโอกาสในการจ้างงาน นอกจากนี้ยังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ แรงงานและความเสมอภาคของบุคคล

บุคคลที่และผู้ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. ทุกคนจะได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการอบรมเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสุขในการทำงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ อ.อ.ป. ได้จัดอุปกรณ์ความปลอดภัยไว้สำหรับบุคคลที่ทำงานกับเครื่องจักรต่างๆ พร้อมทั้งมีแนวทางรับมือกับเหตุฉุกเฉินที่เหมาะสม และ อ.อ.ป. ยังให้สิทธิในการจัดตั้งกลุ่มตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน เพื่อต่อรองหรือปกป้องสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย

๓. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

การจัดการสวนป่าจะใช้ระบบวนวัฒนที่เหมาะสม (Appropriate Silvicultural System) มีแผนการเก็บเกี่ยวระยะยาว การเก็บเกี่ยวผลผลิตรายปี (Annual Cut) ต้องไม่เกินความเพิ่มพูนผลผลิตรายปี (Annual Yield Increment) รวมทั้งการเลือกใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าไม้ (Harvesting) ที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจในความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ และ อ.อ.ป. ยังส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการจาก สวนป่าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสวนป่าทั้งที่เป็นไม้และไม่ใช่ไม้ (Non – Timber Forest Product: NTFP,) ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ใช้พื้นที่สวนป่าเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายพิพัฒน์ ชินนิตยทวงศ์)
ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้